

ἡ ἱππικὴ ἐπίδειξις προκάλεσαν ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα τῶν χιλιάδων θεατῶν.

Μέρος τῶν Δελφικῶν Ἑορτῶν ἦταν καὶ ἡ λαϊκὴ ἔκθεσις πού μὲ φωτισμένη ἰκανότητά διηύθυνε ἡ ἐκλεκτὴ ἑλληνίδα Ἀγγελικὴ Χατζημιχάλη μὲ τὴ βοήθεια πολλῶν κυριῶν τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας. Οἱ ξένοι θαύμασαν καὶ παίνεσαν τὴ λεπτὴ καὶ ἐπιμελημένη ἐργασία καὶ τὴν διακοσμητικὴ τῶν ξυλόγλυπτων, τῶν κεντημάτων, τῶν ὑφαντῶν, χαλιῶν καὶ τῶν ἄλλων κομφοτεχνημάτων καὶ λεπτοεργημάτων πού δείχνουν τὴν καλαισθησίαν καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ λαοῦ μας.

Ἔχουν μεγάλο δίκιο ὅσοι εἶπαν τὶς Δελφικὲς Ἑορτὲς προσκύνημα.

Ἀθήνα 15 τοῦ Μᾶη 1930

ΡΙΚΑ ΣΕΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

ΑΠ. ΜΑΜΕΛΗ. «Σκοποί» Ἀθήναι (1928).

Λυρικά ἐθνικὰ ποιήματα ἀφιερωμένα στὴ «νὰ κ' ἔρμη γενιά, θλιβερὴ πού λυγὰ μπρὸς στοῦ Γένους τὴν ἄστοργη μοῖρα...» Ὁ ποιητὴς τραγουδᾷ μὲ πόνο βαθύ τὴ σφαγὴ τῆς Σμύρνης καὶ τὴν ἐθνικὴ συμφορὰ.

Διατηρεῖ ὅμως τὴν πίστη ἀκλόνητη καὶ δραματίζεται στὴν ἀρμυρὴ ἔρημο τὴν «ψυχὴ τοῦ σαλπικτῆ, πού ὑψώνεται ἀπ' τὸν πόνο στοὺς ἄταφος γύρω στοιχεῖο καὶ ζεῖ μὲ τὴν Ἰδέαν». Καὶ πού τοῦ κράζει: «σύρε καὶ πὲς νὰ μὴ ξεχνοῦν... καὶ ἄσεμ νὰ σαλπίζω!» Ὁραϊὰ ποιήματα ἐμπνευσμένα ἀπ' τὴ φριχτὴ πραγματικότητά τοῦ Μικρασιατικοῦ δράματος.

Α. Γ. Σ.

AGOSTINO J. SINADINO «Poésies 1902—1905», Editions de Grammata (Alexandrie) et de la Jeune Parque (Paris).

Συγκεντρωμένα εἰς μιὰ πολυτελεστάτη συλλογὴ, τὰ ποιήματα τοῦ κ. Συναδινοῦ διαίρουσιν εἰς δύο μέρη: I) Cette Fièvre appelée: vivre καὶ II) Cahiers d'Etudes Spirituelles. Καὶ εἰς τὰ δύο μέρη παρουσιάζεται ἡ ἐπίδρασις τῶν Baudelaire, Verlaine, Mallarmé, Valéry, André Gide. Ἐπίδρασις ὅμως φυσικὴ καὶ ἀναπόφευκτὴ στοὺς μεταγενεστέρους. Ὁλεθρία βέβαια ἂν τὸ ἔργο τοῦ κ. Συναδινοῦ ἔστρεψεν εἰς προσωπικὴν σφραγίδα. Ἀλλὰ κάτω ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἐπίδρασις, ὁ κ. Συναδινὸς φανερώσει μιὰ ποιητικὴ ψυχὴ καὶ μιὰν εὐαίσθητη ἰδιοσυγκρασίαν. Οἱ στίχοι του ἐντεχνοί, λεπτοί, διάφανοι, γεμάτοι μουσικότητα καὶ εἰς ἄπταιστη γαλλικὴ γλῶσσα (ὁ κ. Συναδινὸς εἶναι Ἕλληνας τὴν καταγωγὴν) διέπονται ἀπ' τὸν πυρετό, τὴ δίψαν καὶ τὸ παραλήρημα ἑνὸς ἀκράτη-

του αισθησιασμοῦ κ' ἐνὸς πνευματικοῦ παροξυσμοῦ. Χωρὶς ὅμως νὰ παρασύρεται, μήτε νὰ ταλαντεύεται. Ἀλλὰ κρατῶντας γερὰ τὴν ἰσορροπία τοῦ ὕφου; καὶ τὴν ἁρμονία τῆς φόρμας μὲς στὴν περιοχὴ τῆς ἀληθινῆς τέχνης.

Τὰ ποιήματα τοῦ κ. Συναδινοῦ κλείνουν ὅλο τ' ἄρωμα καὶ τὴ μέθη τῶν αισθήσεων. Ἀλλὰ μαζὶ κι ὅλη τὴν πνευματικὴ ἀπόχρωση καὶ συγκίνηση μὲς στὴν ὁποία ζοῦν καὶ κινοῦνται οἱ ἐκλεπτυσμένες διανοεῖς.

Α. Γ. Σ.

Γ. Σ. ΔΟΥΡΑΣ « Ὁκτὼ τραγούδια στὸν Ἰεχωβά ». (Ἀθήνα 1930)

Μιά σειρά ἀπὸ ὀκτὼ сонνέτα, ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, καὶ ἰδίως ἀπὸ τοὺς «Ψαλμοὺς» τοῦ Δαυὶδ. Τὸ ὕφος των εἶνε φυσικὰ ὑμνωδικό, καὶ σὲ μερικὰ μέρη δεητικό. Ὁ κ. Δούρας φαίνεται νὰ γράφει τὰ ποιήματά του αὐτὰ σὲ στιγμὲς ποὺ αισθάνονταν ἔντονα νὰ τὸν κυριεύῃ ἡ γοητεία τῆς ἄρπας τοῦ Προφητάνακτος. Μερικοὶ στίχοι του θυμίζουν τρομερὰ ὀρισμένα ἐδάφια τοῦ ἱεροῦ κειμένου, σὰν νὰ θέλαν νὰ τὰ διερμηνεύσουν.

Οἱ ἐκφράσεις του ἐν συνόλῳ εἶνε ἀρκετὰ ὠραίες, ἂν δὲν λάβωμε ὑπ' ὄψιν μερικοὺς ἄχρμους στίχους αὐτῆς τῆς γραμμῆς :

«Τὸ θαῦμα, μέγα, τ' οὐρανοῦ θαυμάζω,
Ποὺ τὸπλασαν τὰ δυνατὰ Σου χέρια,
Θεέ μου, ὅταν τις νύχτες Σου τ' ἀστέρια,
Ποὺ κρέμασες ἀμέτρητα, κυττάζω.»

(V)

Τέτοιους βεβιασμένους στίχους ἂν μπορούσε ν' ἀποφύγῃ ὁ κ. Δούρας σὲ μερικὰ μέρη, ἴσως νὰ κατώρθωνε ἀληθινὰ νὰ μᾶς ὑποβάλλῃ.

Γ. Α. Π.

ΜΑΝΩΛΗ Κ. ΦΩΚΙΑΝΟΥ. «Φωνὲς στὸ ἄπειρο» (Ἀθήνα 1930)

Ὁ κ. Φωκιανὸς φαίνεται νὰ εἶναι ἀκόμη πολὺ νέος. Αὐτὸ τοῦλάχιστο δείχνει τὸ σκίτσο στὴν ἀρχὴ τοῦ βιβλίου. Αὐτὸ δείχνουν καὶ τὰ ποιήματά του : μὲ τὰ χιλιοσιπωμένα πράγματα καὶ τὶς κοινοτύπες ἐκφράσεις ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος. Ποῦ καὶ ποῦ, εἶνε ἀλήθεια, σὰν νὰ διαφαίνεται ὅτι κάτι θέλει νὰ πῇ, ὅμως δὲν ἔχει τὸ καλλιτεχνικὸ σθένος νὰ τὸ σφυρηλατήσῃ. Ὅσο γιὰ τὴν τεχνικὴ—χασμωδίες καὶ ρυθμικὲς πλημμυλίες σὲ κάθε βῆμα.

Ὁ κ. Φωκιανὸς θ' ἀγνοεῖ τελείως τὶ θὰ πῇ ρυθμὸς. Ὅλη ἡ συλλογὴ του (περισσότερα ἀπὸ πενήντα ποιήματα) εἶνε γεμάτη ἀπὸ στίχους σὰν κι αὐτούς :

« Ἄν σὰ Γυναῖκα μιά γωνιά μὲς' στὴν καδιά Σου ἔχεις
Ὅπου πονεῖ ἀκόμα καὶ λαχταρᾷ,
Στὴν ἀγκυλιά μου γύρισε καὶ πρέπει νὰ προσέχῃς
Νὰ μὴ γυρεύῃς σᾶλλους, ἄλλοτε τὴ χαρά...
... ΕΤΣΙ ΣΕ ΣΥΓΧΩΡῶ... »

(« Ἔτσι σὲ συγχωρῶ »)

« Καὶ κρυμμένη στὸν πέπλο τὸν πυκνὸ
Ποῦφανα μόνη μου μὲ Πόνο,
Ἄζια » (;) « θάμαι τὶς ὁμοιές μου τὶς ψυχές
Μόνον μὲ θάρρος νὰ σιμώνω. »

(« Συναίσθησι »)

Δὲν ξεύρω ἂν ὁ κ. Φωκιανὸς θὰ μπορέσῃ καμμιά φορὰ νὰ γράψῃ καλύτερα πράγματα. Νομίζω ὅμως οὐ ἐβιάσθηκε, παρουσιάζοντας τὴν μετριώτατὴ αὐτῆ ἐργασία.

Γ. Α. Π.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ «Ὁ Κοσμάκης. — Α'. Τὸ Πρωτοξύπνημα» Ἰωάννης Δ. Κολλάρος καὶ Σία ἐκδίδεται Ἀθήναι.

Ε. Π. ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΥ «Περὶ Τέχνης» Ἀλεξάνδρεια. Ἀθήνα 1930.

«Θρακικά. Σύγγραμμα Περιοδικὸν Ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις Θρακικοῦ Κέντρου». Τόμος Δεύτερος. Τυπογραφεῖον Κοραῆ. Ἀθήναι.

ΔΙΣΧΥΛΟΥ «ΙΚΕΤΙΔΕΣ». Ἐμμετρος μετὰφρασις Ἀλεξάνδρου Σ. Κάσδαγλη. Ἐπιμελεία «Γραμμάτων». Ἀλεξάνδρεια 1930.

ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΟΛΕΜΗ «Γκρεμισμένες ψυχές». Τύποις : Ρούτση — Ἰβράκη. Ἀθήνα.

ΗΒΗΣ ΚΟΥΓΙΑ (ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗΣ) «Φωνὲς Ἐντόμου». Ποιήματα. Τύποις : Α. Θ. Λαμπρόπουλου. Ἀθήνα 1930.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Ἡ «*Νέα Ἔστια*» τῆς 15 Ἀπριλίου ἔχει ποιήματα τοῦ Μαλακάση, τοῦ Σκίπη, καὶ τοῦ Βαφόπουλου. Ὁ κ. Καμπούρογλου ἔξυπνα καὶ χαριτωμένα μᾶς διηγείται γιὰ ἕναν φιλολογικὸ διαγωνισμό τοῦ 1873. Σημειώνομε τὶς εἰκόνες (Σπύρου Βασιλείου) Βυζαντινῆς διακόσμησης γιὰ τὸν ναὸ τοῦ ἁγίου Διονυσίου στὴν Ἀθήνα.

Στὸ τεῦχος 1ης Μαΐου στίχοι τοῦ Γκόλφη καὶ τοῦ Ραζέλου. Ἐνα ἄρθρο τοῦ κ. Ἀγγελομάτη γιὰ τὸ νόημα τῶν Δελφικῶν ἑορτῶν στὸ ἄρθρο παραθέτεται καὶ τὸ ὠραῖο ποίημα τοῦ Σικελιανοῦ «Ὁ ὄρκος τῶν Κοινοτήτων στὴν Μητέρα Ἑλλάδα», τὸ ὁποῖον εἶχε φανεῖ στὸ τελευταῖο μας τεῦχος.

Τυπώνεται μιὰ διάλεξι γιὰ τὴν Σκύρο ποὺ ἔκαμε ἡ Νίκη Δ. Πέροδικα στὸν Παρνασσὸ τὸν Μάρτη: συνοδεύεται μὲ μικρὰ διαφωτιστικὰ σκίτσα τοῦ κ Ντίνου Φωτόπουλου — Παναγία τοῦ Τσελεπῆ, Σκυριανὴ Καμινάδα. Στὸ τεῦχος αὐτὸ τελειώνει τὸ μυθιστόρημα τοῦ Ξενοπούλου «Ὁ Γιὸς μου κι' ἡ Κόρη μου» Σημειώνομε τοῦ Ντόλη Νίκβα ἕνα μονόπρακτο «Ἡ Κούνια».

Καὶ στὰ δυὸ τεύχη ἔχει χαριτωμένες σελίδες τοῦ Νιρβάνα («Ἀπὸ τὴν Ζωὴν καὶ ἀπὸ τὴν Τέχνην»).

Ἐλάβαμε τὴν «*Πρωτοπορία*», φυλλάδιο 5, χρόνος 2.

Στὰ «*Σταράτα*», τὶς πολὺ ἐνδιαφέρουσες αὐτὲς στήλες τοῦ περιοδικοῦ, διαβάζομε γραμμὲς ὠραῖες γιὰ τὶς Δελφικὰς ἑορτὰς. «Ἡ λατρεία κι' ἡ καλλιέργεια τῆς Τέχνης καὶ τῆς Σοφίας μᾶς